

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Grela

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z wniosku T. S.A. w G.

przy uczestnictwie Miasta K. oraz (...) Spółdzielni "S." w K.

o zasiedzenie służebności przesyłu,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 maja 2021 r.,
zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 21 stycznia 2021 r., sygn. akt III Ca (...),

oddala zażalenie i zasądza od T. S.A. w G. na rzecz (...) Spółdzielni "S." w K. oraz na rzecz Miasta K. kwoty po 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w K. w sprawie o zasiedzenie służebności przesyłu z wniosku T. Spółki Akcyjnej Oddział w G. przy uczestnictwie Gminy K. oraz (...) Spółdzielni „S.” w K. na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia tego Sądu z dnia 25 marca 2020 r., postanowił odrzucić tę skargę, jako złożoną po terminie. Jak zważył Sąd Okręgowy zaskarżone skargą kasacyjną wnioskodawcy rozstrzygnięcie zostało ogłoszone na posiedzeniu jawnym w dniu 25 marca 2020 r., a następnego dnia rozpoczął bieg termin do złożenia wniosku o

sporządzenie uzasadnienia tego postanowienia i doręczenie jego odpisu wraz z uzasadnieniem. Termin ten, nawet zważywszy na okoliczności związane z zawieszeniem terminów sądowych w okresie stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID - 19, upłynął dla T. Spółki Akcyjnej Oddział w G., bezskutecznie z dniem 27 maja 2020 r. Wnioskodawca złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego skargą kasacyjną postanowienia i doręczenie jego odpisu wraz z uzasadnieniem dopiero w dniu 17 lipca 2020 r. Jak podkreślił Sąd Okręgowy w K. doręczenie wnioskodawcy w dniu 9 października 2020 r. odpisu rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem nie skutkowało dlań otwarciem na nowo biegu terminu do złożenia skargi kasacyjnej. Czynność Sądu w postaci doręczenia odpisu orzeczenia wraz z uzasadnieniem, zalegających w aktach sprawy, nie stanowiła ustawowej konsekwencji złożenia, w ustawowym terminie, wniosku o sporządzenie uzasadniania postanowienia z dnia 25 marca 2020 r. i jego doręczenia wraz z uzasadnieniem, do czego przecież nie doszło, a stanowiła jedynie doręczenie odpisów dokumentów z akt postępowania.

W zażaleniu na to postanowienie, wniesionym na podstawie art. 394¹ § 1 k.p.c., Spółka T. Oddział w G., zaskarżając je w całości, zarzuciła Sądowi Okręgowemu w K. naruszenie art. 398⁶ k.p.c. przez błędne przyjęcie, że skarga kasacyjna została wniesiona po upływie dwumiesięcznego terminu przewidzianego w art. 398⁵ §1 k.p.c. We wnioskach żaląca domagała się zmiany postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 21 stycznia 2021 r. i przyjęcia jej skargi kasacyjnej z dnia 14 grudnia 2020 r., do rozpoznania.

W odpowiedzi na to zażalenie uczestnicy postępowania, to jest Gmina K. oraz (...) Spółdzielnia „S.” w K. domagali się jej oddalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 398⁵ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. W przypadku, natomiast, zmiany zaskarżonego orzeczenia na skutek apelacji warunkiem koniecznym terminowego

złożenia skargi kasacyjnej jest złożenie w ustawowym (tygodniowym) terminie wniosku o doręczenie orzeczenia sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem. Żądanie strony przeciwnej sporządzenia uzasadnienia i doręczenia odpisu orzeczenia wraz uzasadnieniem nie otwiera terminu do wniesienia skargi kasacyjnej dla strony, która takiego wniosku nie złożyła, a w konsekwencji brak taki wywołuje ten skutek, że termin do złożenia skargi kasacyjnej w ogóle nie może rozpocząć biegu, a tym samym nie jest możliwe skuteczne wniesienie tego środka zaskarżenia. Jak wynika, bowiem, z utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, w świetle art. 398⁵ § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., w sytuacji, w której kwestionowane orzeczenie sądu drugiej instancji podlega doręczeniu z uzasadnieniem jedynie na wniosek, skuteczne złożenie skargi kasacyjnej warunkowane jest uprzednim doręczeniem stronie skarżącej, na jej wniosek, złożony w przepisany terminie, orzeczenia z uzasadnieniem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2000 r., IV CZ 18/00, OSNC 2000, Nr 10, poz. 181, z dnia 16 września 2004 r., III CZ 74/04, niepubl., z dnia 9 grudnia 2011 r., III CZ 71/11, niepubl., i z dnia 16 marca 2016 r., IV CZ 4/16, niepubl. oraz postanowienie z dnia 12 stycznia 2018 r., II CZ 97/17, niepubl.). Tymczasem, w przedmiotowej sprawie wniosek, o którym mowa wyżej został skutecznie złożony jedynie przez (...) Spółdzielnię „S.” w K., a uzasadnienie objętego wnioskiem rozstrzygnięcia zostało sporządzone przez Sąd Okręgowy w K. w miesiącu czerwcu 2020 r. Należy przyznać słuszność temu Sądowi, że analogiczny wniosek pochodzący od T. Spółki Akcyjnej Oddział w G., a wniesiony dopiero w dniu 17 lipca 2020 r. był spóźniony i w konsekwencji nie wywołał oczekiwanych przez wnioskodawcę skutków prawnych. W efekcie dokonana przez ten Sąd wykładnia przepisów, w szczególności art. 15 zzs ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. poz. 374 i 567 z zm.) oraz ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie ustawy w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 była prawidłowa, a rzeczony termin upłynął dla wnioskodawcy z dniem 27 maja 2020 r. Późniejsze, zaś, doręczenie zaskarżonego orzeczenia wraz z uzasadnieniem nie wywołało już skutku procesowego w postaci

otwarcia dla wnioskodawcy na nowo terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. Słuszność, bowiem, należy przyznać Sądowi Okręgowemu w K., który przyjął, że czynność sądu w postaci doręczenia odpisu orzeczenia i uzasadnienia znajdujących się w aktach sprawy, nie stanowiła realizacji złożonego w ustawowym terminie wniosku o sporządzenie uzasadniania postanowienia z dnia 25 marca 2020 r. i jego doręczenia wraz z uzasadnieniem, a jedynie stanowiła doręczenie odpisów dokumentów z akt postępowania. W tej sytuacji, wbrew wywodom zażalenia, zachodziły podstawy do odrzucenia skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398⁵ § 1 a contrario i w zw. art. 13 § 2 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

ke